

Sygn. akt IV U 1659/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 stycznia 2015 roku

Sąd Okręgowy w Tarnowie – Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Dariusz Płaczek

Protokolant: st. sekr. sądowy Patrycja Czarnik

po rozpoznaniu w dniu 30 stycznia 2015 roku w Tarnowie na rozprawie

sprawy z odwołania J. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 31 października 2014 roku nr (...)

w sprawie J. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o wstrzymanie wypłaty zawieszony emerytury

oddala odwołanie.

Sygn. akt IV U 1659/14

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie

z dnia 30 stycznia 2015 r.

Decyzją z dnia 31.10.2014 r., nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T., na podstawie przepisów ustawy z dnia 13.12.2013 r. o ustaleniu i wypłacie emerytur, do których prawo uległo zawieszeniu w okresie od 01.10.2011 r. do 21.11.2012 r. (Dz. U. z 2014 r. poz. 169), wykonując prawomocny wyrok Sądu Okręgowego w Tarnowie z dnia 16.07.2013 r., dokonał wypłaty zawieszony J. K. emerytury. Kwota emerytury zawieszony w okresie od 01.10.2011 r. do 21.11.2012 r. wyniosła 60.488,66 zł. Do kwoty tej doliczono odsetki w kwocie 14.060,71 zł.

Odwołanie od tej decyzji wniosła J. K., domagając się jej zmiany i wstrzymania wypłaty zawieszony w okresie od 01.10.2011 r. do 21.11.2012 r. emerytury, bez wstrzymywania wypłaty świadczenia za miesiąc listopad 2014 r. W uzasadnieniu, kwestionując podstawę prawną decyzji, odwołująca podała, że nie składała wniosku o wypłatę zawieszony emerytury. Jak podniosła, świadczenie, które ma być jej wypłacone jest nienależne i powoduje po jej stronie stratę finansową z uwagi na konieczność odprowadzenia od wypłaconej kwoty podatku.

Na rozprawie w dniu 30.01.2015 r. odwołująca podniosła, że w 2014 r. uzyskała szereg dodatkowych świadczeń z tytułu zatrudnienia i jednorazowa wypłata zaległej emerytury powoduje, że „wchodzi w wyższy próg podatkowy”, przy czym chodzi o główną kwotę należności.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniosł o jego oddalenie.

W uzasadnieniu wskazał, że zaskarżona decyzja wydana została na skutek wykonania wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie z dnia 16.07.2013 r. na podstawie przepisów ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Powołanie w zaskarżonej decyzji przepisów ustawy z dnia 13.12.2013 r. o ustaleniu i wypłacie emerytur, do których prawo uległo zawieszeniu w okresie od 01.10.2011 r. do 21.11.2012 r. wynikało z faktu, że Sąd przekazał do rozpoznania organowi rentowemu wnioski o wypłatę odsetek, który to wniosek został zrealizowany zaskarżoną decyzją. Powołując się na przepis

art. 103 ust. 3 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ZUS podał ponadto, że odwołująca została poinformowana o możliwości zwrotu całości przekazanego w dniu 25.11.2014 r. wyrównania, tj. wraz ze świadczeniem za listopad 2014 r. i zawieszeniu wypłaty emerytury.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny sprawy:

Odwołująca J. K., urodzona (...), od 01.03.2009 r. była uprawniona do emerytury. Decyzją z dnia 11.10.2011 r., na podstawie art. 28 ustawy z dnia 16.12.2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2010 r. Nr 257, poz. 1726) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), ZUS Oddział w T. wstrzymał odwołującą od dnia 01.10.2011 r. wypłatę emerytury z uwagi na kontynuowanie przez nią zatrudnienia.

dowód:

- decyzja ZUS z dnia 11.10.2011 r.- k. 91 akt ZUS,

W związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13.11.2012 r., K 2/12, w którym orzeczono o niezgodności z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przepisu art. 28 ustawy z dnia 16.12.2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16.12.2010 r., w zakresie, w jakim znajdował on zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 01.01.2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy - w dniu 28.11.2012 r. odwołująca wystąpiła do organu rentowego z wnioskiem o wypłatę zawieszony emerytury.

Decyzją z dnia 04.01.2013 r. ZUS Oddział w T. podjął wypłatę emerytury od 22.11.2012 r. Decyzją z dnia 28.03.2013 r. odmówił zaś ubezpieczonej wypłaty wyrównania zawieszony emerytury za okres od 01.10.2011 r. do 21.11. 2012 r.

dowód:

- wniosek z dnia 28.11.2012 r.- 92 akt ZUS,
- decyzje ZUS z dnia 04.01.2013 r.- k. 93, 95 akt ZUS,

Od decyzji z dnia 28.03.2013 r. ubezpieczona wywiodła odwołanie do Sądu, domagając się jej zmiany i wypłaty zawieszony emerytury za okres od 01.10.2011 r. do 21.11.2012 r. wraz z ustawowymi odsetkami od każdej zaległej miesięcznej raty.

Wyrokiem z dnia 16.07.2013 r., sygn. akt IV U 811/13, Sąd Okręgowy w Tarnowie zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że wznowił wypłatę emerytury należnej odwołującej od 01.10.2011 r. do 21.11.2012 r. (punkt 1 wyroku), żądanie zaś dotyczące zasądzenia odsetek przekazał do rozpoznania organowi rentowemu. Apelacja organu rentowego od tego orzeczenia została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 25.09.2014 r., sygn. akt III AUa 1674/13. Akta sprawy wraz z prawomocnym wyrokiem wpłynęły do organu rentowego w dniu 31.10.2014 r.

dowód:

- odwołanie od decyzji ZUS z dnia 28.03.2013 r.- k. 2-7 akt IV U 811/13,

- wyrok SO w Tarnowie z dnia 16.07.2013 r.- k. 17 akt IV U 811/13,
- wyrok SA w Krakowie z dnia 25.09.2014 r.- k. 45 akt IV U 811/13,
- odpis wyroku SO w Tarnowie z dnia 16.07.2013 r.- k. 165 akt ZUS,

Zaskarżoną decyzją z dnia 31.10.2014 r. ZUS Oddział w T., na podstawie przepisów ustawy z dnia 13.12.2013 r. o ustaleniu i wypłacie emerytur, do których prawo uległo zawieszeniu w okresie od 01.10.2011 r. do 21.11.2012 r. (Dz. U. z 2014 r. poz. 169), wykonując prawomocny wyrok Sądu Okręgowego w Tarnowie z dnia 16.07.2013 r., dokonał wypłaty zawieszony odwołującej emerytury. Kwota emerytury zawieszony w okresie od 01.10.2011 r. do 21.11.2012 r. wyniosła 60.488,66 zł. Do kwoty tej doliczono odsetki w kwocie 14.060,71 zł.

dowód:

- decyzja ZUS z dnia 31.10.2014 r.- k. 168 akt ZUS,

W dniu 20.11.2014 r. odwołująca została poinformowana w rozmowie telefonicznej przez pracownika ZUS o możliwości zwrotu wyrównania wraz ze świadczeniem należnym za listopad 2014 r. Ubezpieczona z możliwości takiej nie skorzystała. Świadczenie wraz z odsetkami zostało wypłacone odwołującej w dniu 25.11.2014 r.

dowód:

- notatka służbowa z rozmowy telefonicznej z dnia 20.11.2014 r.- k. 169 akt ZUS,

Stan faktyczny w sprawie Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów.

Sąd pozytywnie ocenił dowody z dokumentów, których autentyczność oraz wiarygodność, jak również poprawność materialna i formalna nie budziły wątpliwości, zaś ich treść i forma nie były kwestionowane przez strony postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie od zaskarżony decyzji ZUS Oddział w T. z dnia 31.10. 2014 r. nie zasługiwało na uwzględnienie.

Odwołująca J. K. domagała się wstrzymania wypłaty zawieszony w okresie od 01.10.2011 r. do 21.11.2012 r. emerytury (bez wstrzymywania wypłaty świadczenia za miesiąc listopad 2014 r.)

Kwestionując podstawę prawną zaskarżony decyzji z dnia 31.10.2014 r., którą organ rentowy, wykonując wyrok Sądu Okręgowego w Tarnowie z dnia 16.07.2013 r., dokonał wypłaty zawieszony ubezpieczony emerytury w kwocie 60.488,66 zł wraz z odsetkami w kwocie 14.060,71 zł, podała, że nie składała wniosku o wypłatę zawieszony emerytury. Wskazała ponadto, że wypłata takiej kwoty emerytury jeszcze w 2014r. spowoduje po jej stronie negatywne konsekwencje, jeżeli chodzi o kwestie podatkowe.

Żądanie to jest oczywiście bezzasadne.

Analiza akt organu rentowego prowadzi do wniosku, że odwołująca J. K. była uprawniona do emerytury od 01.03.2009 r. Decyzją z dnia 11.10.2011 r. ZUS Oddział w T. wstrzymał jej od dnia 01.10.2011 r. wypłatę świadczenia z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia. W dniu 28.11.2012 r. odwołująca wystąpiła do organu rentowego z wnioskiem o wypłatę zawieszony emerytury. Decyzją z dnia 04.01.2013 r. organ rentowy podjął wypłatę emerytury od 22.11.2012 r.- w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13.11.2012 r., K 2/12, w którym orzeczono o niezgodności z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przepisu art. 28 ustawy z dnia 16.12.2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16.12.2010 r., w zakresie,

w jakim znajdował on zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 01.01.2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy. Decyzją z dnia 28.03.2013 r. odmówił natomiast wypłaty wyrównania zawieszony emerytury za okres od 01.10.2011 r. do 21.11.2012 r. Decyzja ta została zaskarżona przez ubezpieczoną odwołaniem, w którym wyraźnie domagała się zmiany tej decyzji i wypłaty zawieszony emerytury za okres od 01.10.2011 r. do 21.11.2012 r. wraz z ustawowymi odsetkami od każdej zaległej miesięcznej raty.

Sąd Okręgowy w Tarnowie przyznał odwołującej rację i w wyroku z dnia 16.07.2013 r., sygn. akt IV U 811/13, wznowił wypłatę należnej jej emerytury od 01.10.2011 r. do 21.11.2012 r., przekazując żądanie dotyczące zasądzenia odsetek do rozpoznania organowi rentowemu na podstawie art. 464 § 1 k.p.c.

Wyrok ten został co prawda zaskarżony apelacją przez organ rentowy, ale Sąd Apelacyjny w Krakowie podzielił zapatrywanie Sądu Okręgowego i oddalił apelację ZUS od zapadłego w sprawie orzeczenia jako bezzasadną wyrokiem z dnia 25.09.2014 r., sygn. akt III AUa 1674/13.

Akta sprawy wraz z prawomocnym wyrokiem wpłynęły do organu rentowego w dniu 31.10.2014 r. (odpis wyroku SO w Tarnowie z dnia 16.07.2013 r. - k. 165 akt ZUS). ZUS jeszcze w tym samym dniu wydał decyzję realizującą prawomocny wyrok Sądu Okręgowego.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, organ rentowy ma trzydzieści dni na wydanie decyzji od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do jej wydania albo od dnia wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego do ZUS, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Jak bowiem stanowi art. 118 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440 ze zm.), organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji.

Stosownie do treści art. 118 ust. 1a tej ustawy, w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

W myśl zaś art. 118 ust. 2 ustawy, jeżeli w wyniku decyzji zostało ustalone prawo do świadczenia oraz jego wysokość, organ rentowy dokonuje wypłaty świadczenia w terminie określonym w ust. 1.

Wydając zaskarżoną decyzję w dniu 31.10.2014 r., organ rentowy działał w zgodzie z art. 118 ust. 1 i 1a powołanej wyżej ustawy.

Postępowanie organu rentowego, który zmierzał do jak najszybszej wypłaty świadczenia było ze wszech miar prawidłowe, celowe i zrozumiałe.

Jak wskazał Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyroku z dnia 21 marca 2012 r., III AUa 108/12 (LEX nr 1238715), przepis art. 118 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS nakłada na organ rentowy obowiązek wydania decyzji w terminie 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Inaczej mówiąc, oznacza to, iż chwilą, od której rozpoczyna bieg 30-dniowy termin do wydania decyzji jest rozstrzygnięcie ostatniej kwestii koniecznej dla ustalenia uprawnień wnioskodawcy. Celem tak skonstruowanej regulacji jest zagwarantowanie ubezpieczonym możliwie szybkiego uzyskania świadczenia bez zbędnego przedłużania postępowania w sprawie o jego nabycie. W przypadku uchybienia powyższemu terminowi, organ rentowy popada w zwłokę ze spełnieniem

świadczenia, czego konsekwencją jest obowiązek zapłaty odsetek w ustawowej wysokości. Stosownie bowiem do dyspozycji zawartej przez ustawodawcę w treści normy prawnej wyrażonej w art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, jeżeli Zakład Ubezpieczeń Społecznych w terminach przewidzianych w przepisanych określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek ustawowych od tego świadczenia, chyba że opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczeń jest następstwem okoliczności, za które organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności.

Podobnie wypowiedział się Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 26 stycznia 2005 r., III AUa 1810/04 (OSAB 2005/1/67) podnosząc, że w sytuacji naruszenia terminu do ustalenia lub wypłaty świadczenia organ rentowy obowiązany jest do zapłaty odsetek ustawowych.

W niniejszej sprawie brak było jakichkolwiek podstaw prawnych do tego, aby organ rentowy nie dokonał odwołującej wypłaty świadczenia wraz z odsetkami.

Nie ma takiej możliwości, aby organ rentowy dokonał wypłaty świadczenia w 2015 r. albo później, kiedy ze względów podatkowych będzie to dla ubezpieczonej bardziej korzystne. Żadne przepisy powołanej ustawy nie uzależniają bowiem terminu wypłaty należnych świadczeń od tego jaki termin wypłaty będzie korzystniejszy z punktu widzenia obciążeń podatkowych świadczeniobiorcy.

W szczególności, nie ma takiej regulacji, która pozwalałaby na wyczekiwanie przez organ rentowy z wypłatą świadczenia, które zostało przyznane stronie prawomocnym wyrokiem Sądu po to, aby strona ta nie poniosła z tego powodu większych obciążeń podatkowych, poprzez przekroczenie tzw. progu podatkowego tj. zakwalifikowanie się do wyższej podstawy i wyższej stawki podatku dochodowego wskazanej w art. 27 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz.U.2012.361)

Obowiązkiem organu rentowego jest realizacja prawomocnego wyroku sądu przyznającego świadczenie w terminie trzydziestu dni od daty wpływu do Zakładu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego. Nie ma od tej reguły wyjątków.

Przepisy o systemie ubezpieczeń społecznych mają charakter norm bezwzględnie obowiązujących. Sąd niedopuszczalne są jakiegokolwiek odstępstwa, poza wyraźnie określonymi wyjątkami. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego i jednolitym stanowiskiem doktryny prawa ubezpieczeń społecznych, przepisy prawa ubezpieczeń społecznych powinny być wykładane ściśle (por. uchwała składu siedmiu sędziów SN z dnia 11.12.2008 r., I UZP 6/2008 OSNP 2009/9-10/120), co oznacza w zasadzie prymat dyrektyw wykładni językowej w odniesieniu do pozostałych metod wykładni, w tym wykładni systemowej i wykładni historycznej lub celowościowej.

Odwołująca podała, że w 2014 r. uzyskała szereg dodatkowych świadczeń z tytułu zatrudnienia i jednorazowa wypłata zaległej emerytury powoduje, że wchodzi w wyższy próg podatkowy, przy czym chodzi o główną kwotę należności. Istotnie taka sytuacja może mieć miejsce, skoro II próg podatkowy w 2014 r. wyniósł 85.528 zł, co rodzi po stronie podatnika obowiązek zapłaty podatku od przychodu powyżej tej kwoty w wysokości 32%, a nie 18%. Zgodnie z przepisami powołanej ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, od określonego przychodu każdy podatnik musi odprowadzić podatek w wysokości wynikającej z przepisów tej ustawy, a zatem również pracujący emeryci.

Jedynie ewentualna zmiana przepisów podatkowych, mogłaby uchronić odwołującą od niekorzystnych dla niej skutków w związku z opodatkowaniem wypłaconej jednorazowo w 2014r., przez organ rentowy w kwoty. W tym miejscu na marginesie można jedynie wskazać, że emeryci znajdujący się w takiej sytuacji jak odwołująca, skupieni wokół strony jotownia.wordpress.com, apelują o jak najszybsze zmiany przepisów, tak, aby nie tracili pieniędzy, które dopiero co udało się im odzyskać („Rzeczpospolita” z dnia 09.02.2015 r., str. C6).

Raz jeszcze podkreślić należy, że ubezpieczona jasno wyartykułowała swoje żądanie w odwołaniu od decyzji z dnia 28.03.2013 r., domagając się wypłaty zawieszony emerytury za okres od 01.10.2011 r. do 21.11.2012 r. wraz z

ustawowymi odsetkami od każdej zaległej miesięcznej raty, a Sąd Okręgowy w Tarnowie żądanie to uwzględnił (z tym, że żądanie zasądzenia odsetek przekazał do rozpoznania organowi rentowemu). W związku z tym, że zarzuty organu rentowego Sąd Apelacyjny w Krakowie uznał za niezasadne, oddalając apelację od orzeczenia Sądu Okręgowego w Tarnowie, ZUS zgodnie z obowiązującymi przepisami zrealizował prawomocny wyrok Sądu.

W dniu 20.11.2014 r. odwołująca została poinformowana przez pracownika ZUS w rozmowie telefonicznej o możliwości zwrotu wyrównania wraz ze świadczeniem należnym za listopad 2014 r., na co wskazuje znajdująca się w aktach organu rentowego notatka służbowa z rozmowy telefonicznej z tego dnia.

Okoliczność tę podniósł również organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie, powołując się na przepis art. 103 ust. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zgodnie z nim, prawo do emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy lub renty rodzinnej, do której uprawniona jest jedna osoba, może ulec zawieszeniu również na wniosek emeryta lub rencisty. Odwołująca z możliwości takiej nie skorzystała.

ZUS nie dopuścił się zatem naruszenia żadnego z obowiązujących przepisów.

Mając na uwadze wszystkie te okoliczności stwierdzić należało, że zaskarżona decyzja jest prawidłowa.

Wobec powyższych okoliczności, na mocy powołanych wyżej przepisów prawa materialnego oraz art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., Sąd oddalił odwołanie od zaskarżonej decyzji .